

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-14/12-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím - Szkoła Podstawowa i Przedszkole, Karviná - Fryštát, Dr. Olszaka 156
Sídlo:	Dr. Olszaka 156/2, 733 01 Karviná - Fryštát
IČ:	64 628 680
Identifikátor:	600 136 566
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Tomaszem Śmilowským, ředitelem školy
Zřizovatel:	Statutární město Karviná, Fryštátská 72/1 733 24 Karviná-Fryštát
Místo inspekční činnosti:	Dr. Olszaka 156/2, Karviná - Fryštát
Termín inspekční činnosti:	3. – 5. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou (dále ZŠ) podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP) dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování ŠVP a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem a posouzení souladu ŠVP pro školní družinu (dále ŠD) s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získávání a analýza informací o vzdělávání žáků v oblasti sociální gramotnosti podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím - Szkoła Podstawowa i Przedszkole, Karviná - Fryštát, Dr. Olszaka 156 (dále škola) vykonává činnost ZŠ, mateřské školy, ŠD, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Vzdělávání žáků probíhá v devíti třídách ZŠ a třech odděleních ŠD. V areálu se nachází sportovní hřiště.

Nejvyšší povolený počet žáků ZŠ je 375. Počet žáků v posledních dvou letech mírně kolísá (2011/2012 -157, 2010/2011 – 159, 2009/2010 – 154). Pro většinu z jedenácti individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Škola neeviduje mimořádně nadané žáky a žáky sociálně znevýhodněné.

Ředitel řídí školu od 1. ledna 2008. Ke změnám ve složení pedagogického sboru školy docházelo od předchozí inspekce výjimečně a odborná kvalifikovanost pedagogů se zásadně neměnila. Zlepšení je možno konstatovat u vyučujících anglického jazyka. Všechny tři učitelky dokončily vysokoškolské učitelké studium anglického jazyka.

V posledních letech došlo k zásadní rekonstrukci odborných učeben. Ve sledovaném období se škola věnovala doplnění a obnově vybavení počítačové učebny, pořídila interaktivní tabule a vybavila sborovnu a kabinety počítači a kopírkou. Vznikly nová počítačová učebna, odborná učebna přírodních věd, cvičná kuchyně, jazyková učebna, učebna výtvarné výchovy a dílny. Škola zatím nedisponuje bezbariérovým přístupem.

Ve sledovaném období od předchozí inspekce došlo ke zkvalitnění personálních a zvláště materiálních podmínek vzdělávání. Škola se dlouhodobě úspěšně prezentuje na veřejnosti a daří se jí posilovat rozpočet školy pomocí grantů mj. též z akce EU-peníze školám.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání probíhá podle učebních plánů upraveného ŠVP (platnost od 1. 9. 2010) s motivačním názvem *W dziewięć lat dookoła świata/Kolem světa za devět let*. Škola nabízí volitelné i nepovinné předměty. Žáci využívají zájmové kroužky zaměřené na cizí jazyky, sport a pohyb, logiku a ruční práce. Díky centrálnímu položení školy se mohou žáci účastnit kulturních představení, besed a exkurzí ve městě. Mnohé kulturní akce škola navštěvuje v příhraničí na území Polska. Pro žáky jsou pořádány jazykové a ozdravné vzdělávací pobyty u Baltského moře a v Beskydech. Jazykové pobyty ve Velké Británii jsou nabízeny zájemcům ve dvouletém období.

Škola informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce různorodým způsobem. Přístup k informacím a jejich přenos je dostupný, přijímání uchazečů je v souladu s platnými předpisy. Škola identifikuje a eviduje ve školní dokumentaci žáky se SVP, z nich všech jedenáct je se zdravotním postižením. Vytvořila podmínky pro jejich úspěšný rozvoj a respektuje doporučení školských poradenských zařízení. Umožňuje vzdělávání i jednoho žáka se zrakovou vadou. Kontrolou dokumentace o průběhu vzdělávání bylo zjištěno, že všem žákům byl zajištěn rovný přístup ke vzdělávání.

Při výuce učitelé volili vhodné organizační formy a metody práce. Převládala efektivní frontální výuka, v několika hodinách kooperativní výuka realizovaná ve skupinách a dvojicích, praktické procvičování s častým opakováním činností i samostatná práce. Zaznamenána byla práce s chybou. Žáci pracovali podle pokynů vyučujících, diskuze byla řízena. Hodnocení žáků probíhalo nejčastěji ve slovním posouzení jejich výkonů. Individuálním přístupem učitelé vytvářeli vhodné podmínky pro jednotlivé žáky. Velkou pozornost věnovali aktivizaci žáků, průběžně hodnotili jejich výsledky, řídili se pravidly klasifikačního řádu. Účelně byly využity interaktivní tabule. Materiální podpora výuky byla na vysoké úrovni, vyučující účelně využívali moderní učební pomůcky, různé podpůrné materiály a didaktickou techniku. Žáci dostali prostor k sebehodnocení.

Žáci jsou vzděláváni od prvního ročníku v polském jazyce, od druhého ročníku se učí český jazyk. Většina vzdělávacích předmětů má bilingvní polsko-český charakter. Škola se v osmém a devátém ročníku zaměřuje na zvládnutí základní terminologie všech předmětů i v českém jazyce. Cizojazyčné vzdělávání v předmětu anglický jazyk (od třetího ročníku)

je zaměřeno na zvládnutí běžných komunikačních situací a reálií. Všechny jazyky žáci využívají prakticky ve styku se zahraničím - při výjezdech, korespondenci a rekreačních či výměnných pobytech. Přínosem pro žáky i školu byla spolupráce s partnerskou školou v Polsku. Žáci jsou zapojeni do několika společných projektů

Žáci v pravidelných externích zjišťováních úspěšnosti ve vzdělávání dosahují požadovaných výstupů ve vybraných předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk a matematika. V roce 2010/2011 se škola zapojila do národního testování v pátých, osmých a devátých ročnících. V devátém ročníku se žáci umístili v matematice mezi 10 %, v anglickém jazyce mezi 20 % a v českém jazyce mezi 30 % nejméně úspěšnými školami. V osmém ročníku při testování připravenosti na přijímací zkoušky dosáhli žáci v matematice 72 percentilů, v českém jazyce a ve studijních předpokladech úrovně 65. Žáci pátého ročníku se umístili v matematice mezi 20 % a v českém jazyce mezi 30 % nejméně úspěšnými školami. V celkovém zhodnocení výsledků testování byli žáci velmi úspěšní, bylo konstatováno, že jejich „studijní potenciál je využíván optimálně“.

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně hodnoceny na pedagogické radě a v předmětových komisích, vyučující přizpůsobují výuku potřebě žáků. Školní neúspěšnost je řešena zvýšenou motivací žáků k lepším vzdělávacím výsledkům individuálním přístupem, pohovorem pedagogů s žáky. Úspěchy žáků jsou prezentovány na vývěskách, webových stránkách školy, ve výroční zprávě o činnosti školy, v místním tisku.

Poradenské služby ve škole zajišťují zejména metodik prevence a výchovný poradce. Evidenci žáků se SVP jsou pověřeni učitelé, kteří zajišťují přenos informací a doporučení o vhodných postupech vzdělávání těchto žáků jednotlivým učitelům. Škola má vypracovány preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků na požadované úrovni. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví jsou součástí školního řádu. Žáci i pracovníci školy byli poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví a pravidla dodržují. Míra úrazovosti žáků má klesající tendenci. Vedení školy se daří naplňovat preventivní strategii zvláště v oblasti omezení rizik záškoláctví a vzniku školních úrazů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP ZV v nabídce školy odpovídá zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, je vypracován v požadované struktuře podle školského zákona v souladu se zásadami RVP. ŠVP ZV a jeho uspořádání je obsahově orientováno na cíle vzdělávání a na podporu rozvoje osobnosti žáků. Učební plán ŠVP ZV vycházel z úpravy pro školy s polským vyučovacím jazykem, jež byla MŠMT schválena v roce 2005. Nedostatkem je, že nebere v úvahu změny, které byly v rámcovém učebním plánu pro školy s polským vyučovacím jazykem zavedeny v roce 2007. Nesprávně byly ve ŠVP uvedeny počty disponibilních hodin v učebních plánech prvního i druhého stupně. Především byla ve ŠVP chybně uvedena minimální hodinová dotace předmětu cizí jazyk pro třídy prvního stupně. Proti závazným osmi hodinám ve třídách prvního stupně bylo v učebním plánu a následně v platném rozvrhu hodin uvedeno jen sedm hodin. Vzhledem k tomu, že výuka anglického jazyka podle chybně nastaveného učebního plánu dospěla do pátého ročníku, je ohroženo ve třídách III., IV. a V. (školní rok 2011/2012) dodržení povinné minimální dotace předmětu *Anglický jazyk*. Jde o porušení ustanovení § 5 odst. 1 školského zákona. Ředitel školy předložil úpravu učebního plánu prvního stupně s platností od 1. září 2012. Obsah

ŠVP pro ŠD – součást ŠVP pro ZV - je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona. Pozitivní klima školy podporuje naplňování cílů ŠVP.

Úroveň řízení odpovídá typu školy. Ředitel školy spolu se statutární zástupkyní při rozhodování respektují organizační řád a závěry z jednání pedagogických rad, přihlížejí k závěrům předmětových komisí či metodických sdružení. Řízení školy je funkční a umožňuje naplňovat cíle vzdělávání. Škola pravdivě vykazuje údaje o činnosti, výroční zprávy jsou v požadované struktuře a vycházejí z výsledků vlastního hodnocení a ze zjištění z externích hodnocení a kontrol. Ředitel školy vypracoval *Zprávu o vlastním hodnocení školy za období od 1. 9. 2007 do 31. 8. 2010*, vedle zdařilých činností je poukazováno na nedostatky, na které je třeba se zaměřit, podrobně je zhodnocen průběh vzdělávání. V menší míře zpráva hledá východiska a následná opatření. Jiným otevřeným autoevaluačním dokumentem je výroční zpráva o činnosti školy. Otázky strategie rozvoje týkající se materiálních podmínek, inovací ve vzdělávání, negativní jevy v chování žáků jsou projednávány v pedagogických radách a ve školské radě.

Hospitační a kontrolní činnost se zaměřuje především na pomoc učitelům, adaptaci žáků prvních ročníků, motivaci žáků, formy a metody práce, plnění osnov a vedení povinné dokumentace. Předávání informací mezi vedením školy a pedagogickými pracovníky je organizačně zajištěno.

Škola působí ve staré, ale moderně opravené a prostorné budově. Vedení školy zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci ŠVP. Vyučování probíhá v devíti běžných učebnách, v učebně přírodních věd, počítačové a jazykové učebně, v učebně výtvarné výchovy, ve školní dílně a ve cvičné kuchyňce. Třídy jsou vybaveny nastavitelnými židlemi, lavicemi a novým nábytkem. Pro rozvoj tělesné zdatnosti je využívána vlastní školní tělocvična a dobře vybavený venkovní sportovní areál. Žákům slouží sedm dataprojektorů, promítací plátno, šest interaktivních tabulí a třicet tři počítače. Všechny počítače jsou připojeny do školní sítě a na internet.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při činnostech pořádaných školou je zajištěno vnitřními předpisy, pravidelným proškolením zaměstnanců a prováděnými prověrkami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. V době přestávek jsou mladším žákům poskytovány svačiny a je zajištěn pitný režim. Nedostatkem bylo chybné nastavení přestávek v rozvrhu vyučovacích hodin platném od 3. ledna t. r. Šlo o přestávku mezi 6. a 7. vyučovací hodinou (u tříd druhého stupně) a krácení přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním na 40 minut u tříd druhého stupně a 35 minut u tříd prvního stupně. Ředitel školy připravil úpravu rozvrhu, v níž bude desetiminutová přestávka mezi 6. a 7. vyučovací hodinou dodržena.

Vedení školy přijímá opatření k odstraňování personálních rizik, stanovení cílů a směrů ve výběru zaměstnanců, zvyšování a rozšiřování jejich kvalifikace, hodnocení, rozvoj jejich osobnosti a pracovní motivaci věnuje škola náležitou pozornost. Výchovná poradkyně absolvovala příslušné specializační studium. Z jednadvaceti pedagogických pracovníků školy získalo patnáct příslušnou odbornou kvalifikaci. Počet odborně kvalifikovaných pracovníků se snížil pro dlouhodobou nemoc jedné z vyučujících, za niž se nepodařilo získat kvalifikovaného učitele. Úvazky jsou přidělovány učitelům s ohledem na jejich odbornou kvalifikaci, dosavadní pedagogickou praxi nebo odborné zkušenosti. Jedna učitelka získala v předchozím školním roce potřebnou odbornost učitelským studiem na vysoké škole. Pedagogové ZŠ se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) dle plánu a potřeb školy, vzdělávání je zaměřeno na profesní rozvoj pedagogických pracovníků v oblasti metodiky, regionalistiky, polštiny a cizích jazyků.

Týdenní skladba přímé pedagogické činnosti a využití pracovní doby je v souladu s platnými předpisy.

Ředitel řídí školu od roku 2008, splňuje veškeré kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Plán DVPP zahrnuje doplňování, rozšiřování a prohlubování odborné kvalifikace pedagogů, zaměřuje se především na jazykové vzdělávání, ICT kompetence a oblast sociálně patologických jevů.

Spolupráce s partnery má příznivý vliv na způsob a průběh vzdělávání. Ředitel školy vytváří vhodné podmínky pro činnost školské rady a účastní se jejích jednání, na nichž předává informace o průběhu vzdělávání, předkládá koncepční záměry rozvoje školy a dokumenty k projednání či schválení. *Macierz Szkolna/Matice školská*, sdružení rodičů, zprostředkovává styk zákonných zástupců žáků se školou, finančně podporuje některé akce školy a sociálně slabé žáky. Zákonní zástupci získávají informace o výsledcích svých dětí při osobní návštěvě školy, na pravidelných třídních schůzkách, telefonicky. V oblasti národnostní činnosti a vzdělávání učitelů je pro školu přínosná spolupráce s *Centrem pro polské národnostní školství v Českém Těšíně* a polskými národnostními kulturními organizacemi a spolky na území Těšínska.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škola v tomto období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz a účelovými dotacemi od zřizovatele, s vlastními příjmy z hlavní a doplňkové činnosti a se sponzorskými dary. Finanční prostředky státního rozpočtu škola použila v souladu s účelem, na který byly poskytnuty. Všechny přímé výdaje na vzdělávání dostatečně pokrývaly potřeby školy. Výdaje na platy měly vzrůstající tendenci. Tato skutečnost byla důsledkem čerpání prostředků z rozvojových programů. Finanční prostředky z rozvojových programů vyhlášených MŠMT byly čerpány v letech 2008 a 2009 na zvýšení nenárokových a motivačních složek platů pedagogických pracovníků, v roce 2008 na podporu čtenářství v základních školách, v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, v letech 2009 a 2010 na školní vybavení pro žáky prvního ročníku základního vzdělávání a v celém sledovaném období na pět projektů v rámci rozvojového programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy pro rok 2009. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů. Účelové neinvestiční prostředky od zřizovatele škola využívala zejména na volnočasové aktivity dětí, lyžařské výcviky, školu v přírodě a environmentální výchovu. Dalšími zdroji pro krytí potřeb školy byly výnosy z doplňkové činnosti a finanční sponzorské dary, z nichž byly pořizovány zejména učebnice a učební pomůcky. Budovy jsou vlastnictvím zřizovatele, škole byly svěřeny do správy. Z účelových investičních dotací poskytnutých zřizovatelem v roce 2009 a 2010 škola provedla rekonstrukci elektroinstalace, kterou dofinancovala z fondu reprodukce majetku. Vlastní zdroje ve sledovaném období dále použila zejména na rekonstrukci odborných učeben a školní jídelny, odvětrání tělocvičny, zahradní altán, stanový domeček s terasou, projektovou dokumentaci, server a software.

Hospodaření školy bylo vyrovnané a každý rok skončilo kladným hospodářským výsledkem. Škola určovala priority podle svých rozpočtových možností.

Závěry

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za nichž byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Při realizaci ŠVP respektuje zásady rovného přístupu.

Výsledky vzdělávání a celková úspěšnost žáků jsou prioritami práce školy.

Škola úspěšně realizuje systém podpůrných inovačních a preventivních programů k minimalizaci rizik neúspěšnosti žáků.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků škola zajišťuje, podporuje jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich postupnému snižování.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zásadami a cíli uvedenými v ustanoveních zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nedostatkem je chybné stanovení délky přestávek v rozvrhu vyučovacích hodin platném ve školním roce 2011/2012 a chybné stanovení minimální dotace předmětu anglický jazyk ve třídách prvního stupně.

Vedení školy přijímá potřebná opatření k odstraňování personálních rizik.

Finanční zdroje byly ve sledovaném období dostatečné k zabezpečení ŠVP. Při realizaci ŠVP je využívá v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Činnost školy je organizovaná, plánovitá a systematická, zjištěná rizika byla částečně odstraněna před uzavřením inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje ve lhůtě do 15. února 2012 zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků (chybné stanovení délky přestávek v platném rozvrhu vyučovacích hodin a chybné stanovení minimální dotace předmětu anglický jazyk ve třídách prvního stupně – III., IV. a V. třída). Oznámení zašlete na adresu *Moravskoslezský inspektorát ČŠI, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. září 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků (chybné stanovení délky přestávek v platném rozvrhu vyučovacích hodin a chybné stanovení minimální dotace předmětu anglický jazyk ve třídách prvního stupně – III., IV. a V. třída). Zprávu zašlete na adresu *Moravskoslezský inspektorát ČŠI, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Moravskoslezský inspektorát ČŠI, Matiční 20, 702 00 Ostrava*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 25. ledna 2012

(razítko)

Titul, jméno a příjmení, funkce

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor V. Vančura v. r..

Mgr. Šárka Hanušová, školní inspektorka Šárka Hanušová v. r..

Bc. Libuše Švecová, kontrolní pracovnice Švecová v. r..

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor K. Worek v. r..

Datum a podpis ředitel školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Karvině dne 25. ledna 2012

(razítko)

Titul, jméno a příjmení, funkce

Mgr. Tomasz Śmiłowski, ředitel školy Śmiłowski Tomasz v. r..

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly/nebyly podány.